

Simson & Delila

12 april 2015
Zoetermeer

TUESDAY EVENING, MARCH 3d, 1863.

HANDEL & HAYDN SOCIETY

WITH FULL ORCHESTRA.

FIRST PERFORMANCE IN CALIFORNIA

— OF —

Handel's Grand Dramatic Oratorio:

SAMSON!

LAST APPEARANCE IN ORATORIO OF

Miss **LIZZIE PARKER.**

Persons Represented.

Samson.....Mr. BARNWELL
 Dalila, his wife.....MISS PARKER
 Micah, his friend.....Mrs. CUTLER
 Manoah, his father.....Mr. SHATTUCK
 Israelitish Messenger.....Mr. PORTER
 Israelitish Woman,
 Israelites.

Girls attending Dalila by ten young ladies of the Society.

Harapha, a giant of Gath.....Mr. WUNDERLICH
 Priest of Dagon.....Mr. CLARK
 Philistine Women.....Mrs. CAMERON and Mrs. TAYLOR
 Philistines

Organist to the Society, - - - - - GUSTAVE A. SCOTT.

TO COMMENCE PROMPTLY AT EIGHT O'CLOCK,

— AT —

PLATT'S MUSIC HALL!

Subscribers to Reserved Seats may secure them Saturday previous, at Gray's Music Store. Other persons may do so on Monday. At the Concert they should enter the Bush street door before half-past seven o'clock, as it will then close and the front door open.

Seats will be found by a method, new and easily comprehended, for example,—Check R. O. 2, 3, 4, refers to Right Gallery, 2d Section, counting from the central line between the two galleries, third row from front, 8th seat. L. F. 2, 3, refers to Left Section of lower floor, 8th row from the front, third seat counting from the central aisle. As each row consists of 4 rows of 5 seats each, No. 20 will be at the further end.

Reservations at the Hall Friday and Monday, at 2 P. M., the latest which ought to be fully attended by the Choir.

TICKETS.....50 Cents.

The Grand Piano is from Chickering, kindly loaned by Mr. Bedez.

PARAMOUNT ZEIGT

Richteren 13 de geboorte van Simson

- ❑ aangekondigd door een engel
- ❑ Manoachs vrouw kon geen kinderen krijgen
- ❑ vanaf de moederschoot een Nazireeër Gods.
- ❑ naam: Simson
= *als zoon*

שִׁמְשׁוֹן

Richteren 14

Simsons afgeblazen huwelijk en zijn raadsel

Richteren 15

fakkels, vossen en een ezelskaak

Richteren 16: 1 t/m 3

Simson in Gaza

- ❑ de poorten van Gaza konden Simson niet tegenhouden
- ❑ het embleem van zijn triomf gebracht naar de top van de berg

Richteren 16

⁴ Daarna vatte hij liefde op voor een vrouw in het dal Sorek, Delila genaamd.

vorige zin eindigde "op de top van de berg"

met dit vers opent zich een nieuw 'venster' (luik)

dal Sorek > druivendal

Staten Vert. de beek Sorek

Concordant Version: Wadi Sorek >

Ashdod

Ashkelon

Gaza

DAN

BENJAMIN

JUDAH

SALT
SEA

Debir

Hebron

Gath

Lachish

Azekah

Adullam

Etam

Jarmuth

Bethlehem

Libnah

Makkedah

Kiriath-jearim

Zorah

Jerusalem

Aijalon

Chephirah

Gibeah

Ekron

Gezer

Shaalbim

Mizpah

Ramah

Jericho

Gilgal

Beth-horon

Bethel

Rimmon

Ai

Richteren 16

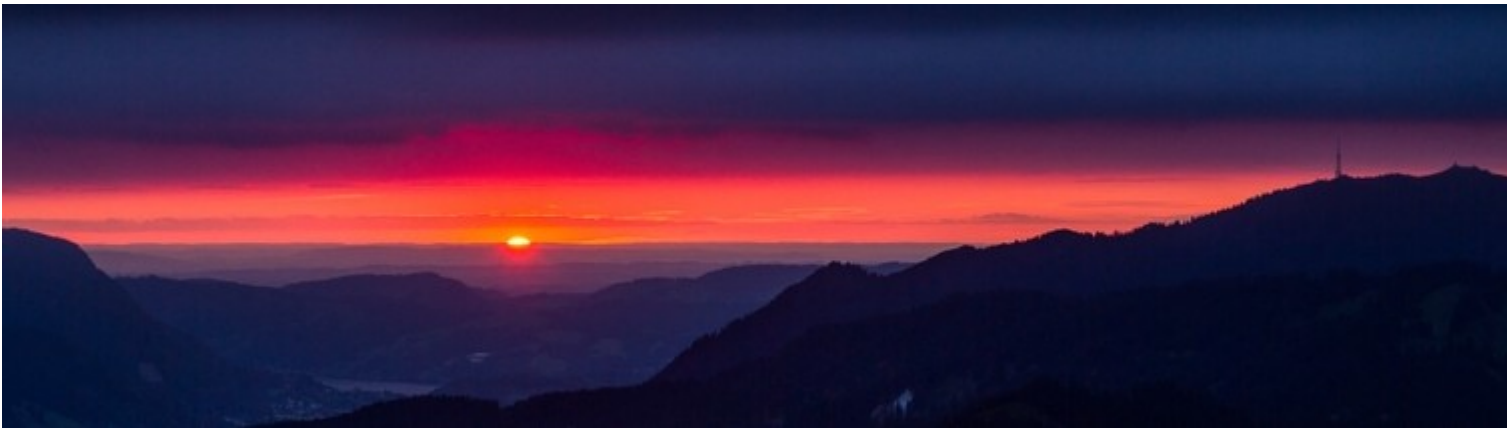
4 Daarna vatte hij liefde op voor een vrouw in het dal Sorek, Delila genaamd.

> laila = nacht

דֵּלִיְלָה

Simson > sjemesj = zon

Simson & Delila > de **zon** gaat onder in de **nacht**...

Richteren 16

⁵ En de stadsvorsten der Filistijnen kwamen bij haar en zeiden tot haar: Tracht door overreding van hem te weten te komen, waardoor zijn kracht zo groot is, en hoe wij hem kunnen overmeesteren en binden om hem te bedwingen...

> ontfutsel zijn geheim en verraad hem...

zoals eerder zijn bruid in Timna dit deed;

Richt.14:15

Richteren 16

⁵ (...) Wij zullen u dan ieder elfhonderd zilverstukken geven.

omkoping en steekpenningen
> Judas

Richteren 16

⁶ Toen zeide Delila tot Simson:
Vertel mij toch,
waardoor uw kracht zo groot is,
en waarmee gij gebonden zoudt
moeten worden om u te bedwingen.

[lett. verootmoedigen, vernederderen]

Richteren 16

7 En Simson zeide tot haar:
Indien men mij bindt
met zeven verse pezen,
die nog niet verdroogd zijn,
dan zal ik machteloos wezen
en gelijk aan ieder ander mens.

[= verbindingen tussen spieren en botten]

Richteren 16

7 En Simson zeide tot haar:
Indien men mij bindt
met zeven verse pezen,
die nog niet verdroogd zijn,
dan zal ik machteloos wezen
en gelijk aan ieder ander mens.

[lett. als één der mens(heid)]

Richteren 16

⁸ Toen brachten de stadsvorsten der Filistijnen haar zeven verse pezen, die nog niet verdroogd waren, en zij bond hem daarmee,

Richteren 16

⁹ terwijl zij in haar binnenvertrek
in hinderlaag lagen.

Toen riep zij: De Filistijnen over u, Simson!
(...)

Richteren 16

⁹ (...) Maar hij verscheurde de pezen, zoals een vlassnoer verscheurd wordt, wanneer het vuur geroken heeft...

Richteren 16

⁹ (...) En het werd niet bekend,
waarin zijn kracht lag.

Richteren 16

¹⁰ Delila zeide tot Simson:
Zie, gij hebt mij bedrogen
en mij leugens verteld.
Zeg mij nu toch,
waarmee gij gebonden kunt worden.

Drie keer krijgt Delila het verkeerde antwoord.

Drie keer stelt ze ook de verkeerde vraag:
"waarmee kunt gij gebonden worden?"

Richteren 16

11 En hij zeide tot haar:
Indien men mij stevig bindt
met nieuwe touwen,
die nog niet gebruikt zijn,
dan zal ik machteloos wezen
en gelijk aan ieder ander mens.

Reeds eerder niet voldoende gebleken
Richt.15:13,14

Richteren 16

¹² Daarop nam Delila nieuwe touwen,
bond hem daarmee en riep hem toe:
De Filistijnen over u, Simson!
(er lagen in het binnenvertrek
mannen in hinderlaag)
maar hij scheurde ze van zijn armen af
als een draad.

Richteren 16

¹³ Delila zeide tot Simson:
Tot nu toe hebt gij mij bedrogen
en mij leugens verteld.
Zeg mij, waarmee gij gebonden kunt worden.
(...)

| de derde keer deze (verkeerde) vraag... |

Richteren 16

¹³ (...) Toen zeide hij tot haar:
Als gij de zeven haarvlechten van mijn hoofd
met de schering
van een weefgetouw samenweeft.

hier komt Simson gevaarlijk dichtbij...

Richteren 16

¹⁴ En zij hechtte ze vast met een pin,
waarna zij hem toeriep:
De Filistijnen over u, Simson!
Maar, toen hij uit zijn slaap ontwaakte,
rukte hij de weverspin en de schering los.

Richteren 16

¹⁵ Zij zeide tot hem:
Hoe kunt gij zeggen: Ik heb u lief,
terwijl uw hart mij niet toebehoort? (...)

Richteren 16

¹⁵ (...)

Nu hebt gij mij reeds driemaal bedrogen
en mij niet verteld,
waardoor uw kracht zo groot is.

| lett. *bespot* (zie 1Kon.18:27) |

Richteren 16

15 (...)

Nu hebt gij mij reeds driemaal bedrogen
en mij niet verteld,
waardoor uw kracht zo groot is.

dit is de enige correcte vraag

Richteren 16

¹⁶ En toen gebeurde het,
nadat zij dag aan dag bij hem met haar
vragen was blijven aandringen en aanhouden,
dat hij ongeduldig werd tot stervens toe,

[lett. benauwen]

Richteren 16

¹⁶ En toen gebeurde het,
nadat zij dag aan dag bij hem met haar
vragen was blijven aandringen en aanhouden,
dat hij ongeduldig werd tot stervens toe,

lett. verkort werd
> doodsbenuwd

Richteren 16

¹⁷ zijn gehele hart voor haar blootlegde en haar zeide:

Geen scheermes

is ooit op mijn hoofd gekomen,

want van de moederschoot af ben ik een nazireeër Gods...

lang haar = vrouwenhaar (Openb.9:8)

een "volmacht op het hoofd" (1Kor.11:10)

Richteren 16

¹⁷ (...) Indien ik geschoren werd,
zou mijn kracht van mij wijken,
en ik zou machteloos wezen
en gelijk aan ieder ander mens.

de macht (kracht) van Simson werd
gesymboliseerd in de volmacht op zijn hoofd

Richteren 16

¹⁸ Toen Delila zag, dat hij zijn gehele hart voor haar blootgelegd had, liet zij de stadsvorsten der Filistijnen roepen, en zeide: Ditmaal moet gij komen, want hij heeft mij zijn gehele hart blootgelegd...

Richteren 16

¹⁸ (...) En de stadsvorsten der Filistijnen kwamen bij haar en brachten het geld mee.

Richteren 16

¹⁹ Daarop liet zij hem op haar knieën inslapen, riep iemand en liet de zeven vlechten van zijn hoofd afscheren. Zo begon zij hem in bedwang te krijgen, want zijn kracht week van hem.

lett. te vernederen

> in haar macht te krijgen

Richteren 16

²⁰ En zij riep: De Filistijnen over u, Simson!
Toen ontwaakte hij uit zijn slaap en dacht:
evenals de vorige keren zal ik vrijkomen
en mij losrukken;
maar hij wist niet,
dat de HERE van hem geweken was.

Richteren 16

²⁰ En zij riep: De Filistijnen over u, Simson!
Toen ontwaakte hij uit zijn slaap en dacht:
evenals de vorige keren zal ik vrijkomen
en mij losrukken;
maar hij wist niet,
dat de HERE van hem geweken was.

Simson was zich van geen kwaad bewust

... verraden... in het huis van zijn geliefde

Richteren 16

²¹ De Filistijnen grepen hem,
staken hem de ogen uit,
voerden hem naar Gaza
en boeiden hem met twee koperen ketenen.
En hij moest in de gevangenis
de molen draaien.

het werd compleet duister voor Simson...

DeLILA = nacht

Richteren 16

²¹ De Filistijnen grepen hem,
staken hem de ogen uit,
voerden hem naar Gaza
en boeiden hem met twee koperen ketenen.
En hij moest in de gevangenis
de molen draaien.

een hoopvolle mededeling...

daar was hij eerder opgesloten maar vroeg in
de morgen bleek hij de triomfator (16:3)

Richteren 16

21 De Filistijnen grepen hem,
staken hem de ogen uit,
voerden hem naar Gaza
en boeiden hem met twee koperen ketenen.
En hij moest in de gevangenis
de molen draaien.

[lett. huis van de gebondenen]

Richteren 16

²² Maar van het ogenblik af,
dat zijn hoofdhaar afgeschoren was,
begon het weer aan te groeien.

[de hoopvolle opmaat naar het laatste 'bedrijf'...]

Simson & Delila typologisch...

- ❑ de zon (Simson) gaat onder in de nacht (Delila)...
- ❑ verraden en overgeleverd in het huis van zijn liefhebbers...
- ❑ verkocht om zilverelingsen...
- ❑ alle banden maakte hij los...
 - demonische banden
 - ziekelijke banden
 - dodelijke banden
 - zondige banden
 - traditionele banden

Simson & Delila typologisch...

- ❑ het bekendmaken van zijn ware identiteit wordt hem fataal...
- ❑ als een schaap wordt hij geschoren en als een lam ter slachtbank geleid (Jes.53:7)...
- ❑ van God verlaten (=overgegeven aan zijn vijanden)...
- ❑ complete duisternis overvalt hem...
- ❑ wordt afgevoerd naar Gaza (waar hij de poort ontzette – beeld van opstanding)

